

la humanitat

Fundador: Lluís Companys

PAU CASALS

MESTRE DE VIOLONCEL

I DE

DIGNITAT CATALANA

TERCERA EPOCA
ANY VII. No. 1.

Registrado como artículo de 2a. clase en la
Administración de Correos de México, D. F.

Editor: E. R. de C.
Rosales 26

Gener, Febrer i Març de 1951
Mèxic, D. F.

EDITORIAL

Hem fet un breu silenci, no seria just que diguéssim que tornem a la palestra, perquè no n'havíem sortit.

Aquest breu silenci ens obliga a un comentari d'un fet que ja ha perdut actualitat periodística; volem parlar del darrer acord de la O. N. U. referent a l'Espanya de Franco.

El text íntegre de la proposició aprovada diu:

"L'Assemblea General en la segona part del primer període de sessions de 1946 va a aprovar diverses recomanacions referents a Espanya, una de les quals estipulava que aquest país no podria ingressar com a membre de les agències internacionals establertes per les Nacions Unides o que estiguessin amb relació amb aquestes i una altra en la qual s'acordava retirar als ambaixadors i ministres de Madrid".

"L'establiment de relacions diplomàtiques i l'intercanvi d'ambaixadors i ministres amb un govern, no prejutja la política nacional d'aquest govern."

"Les agències especialitzades de les Nacions Unides són tècniques, en la seva major part apolítiques i han estat creades pels pobles de tots els països i, per tant, deuen decidir, lliurement, si és convenient la participació d'Espanya en les seves activitats en benefici de les seves tasques."

"APROVA:"

"1.—Revocar la recomanació de retirar els ambaixadors i ministres de Madrid de l'acord 39 (1) de l'Assemblea General del 12 de desembre de 1946;"

"2.—Revocar la recomanació encaminada a privar que Espanya ingressi com a membre de les agències internacionals establertes per les Nacions Unides o que estiguin amb relació amb aquestes, recomanació parcial del mateix acord aprovat per l'Assemblea General del 1946 referent a les relacions dels membres de les Nacions Unides amb Espanya."

Tant l'hi fa que hagin passat dies d'aquest acord, si ens deixéssim portar pels sentiments i pel dolor diríem coses que a nosaltres ens són vedades, però hem de confessar que ens cal una gran força de voluntat per contenir-nos; la injustícia és tant palesa que ens fa més mal que una fuetada. Només el gran amor als nostres ideals és capaç de deturar l'allau de mots que volen i no poden sortir perquè els hem tancat la porta; l'alt concepte que tenim de la fraternitat democràtica ens priva de dir a l'amic que ens ofèn, allò que es mereix, però que serviria, únicament, a l'enemic comú.

El dia 26 d'agost de 1939 en el pacte d'amistat i de no agressió que signaren Hitler i Stalin, hi havia un paràgraf que deia: *"El règim interior de una nació no deu ser obstacle per les bones relacions internacionals."*

Trista i rara coincidència entre Hitler, Stalin, Franco i la O. N. U.; nosaltres no la compartim i per la nostra moral, encara té validesa aquella dita: —Diga'm amb qui vas i et diré qui ets.

SOLIDARITAT CATALANA

por FERRAN ZULUETA

S'ha dit que de la memòria se'n fa la història. Recordar homes i fets ha estat la tasca que en tots els temps s'han dedicat els que han volgut, i fins i tot sense volguer-ho, formar una Pàtria, car el poble més ric en història és el que més es sobreviu. Es el passat el que forçosament s'ha projectat en el present i influirà en el por-vindre tant com ha estat viva i activa la memòria dels homes en cada una de les seves èpoques.

A nosaltres ens ha tocat viure en una meitat del segle ben fecund per a Catalunya, en fets i en homes que hem conegut i que hem de rememorar. I cal fer-ho. Ni el temps ni l'absència han d'esvair res d'allò del que més ens va impressionar en la nostra joventut a Catalunya. Es com moren, periòdicament, gestes i dates glòries, luctuoses o tràgiques; però són molts els catalans que han sortit molt joves de Catalunya o han nascut fora d'ella i que no poden pel que han sentit, vist o llegit, formar-se una idea gaire justa de la Pàtria Catalana. I és que tots plegats en parlem poc de Catalunya.

Al novembre de 1905, uns mi i ar, "heròicament" assaltaven, cremaven i deixaven en runes l'impremta i redacció del "CU-CUT", setmanari satíric catalanista, fet amb una gràcia extraordinària, tant en el text com en les caricatures, que no perdia ocasió de bescantar a la monarquia i als seus fariseus. Del simpàtic "¡Cu-Cut!" no en va quedar res; ni es va publicar més, i el vandàlic fet no tan sols no va ésser punit com mereixia, sinó que donà lloc a presentar la nom-

nada "Llei de Jurisdiccions", que perseguirà com a delictes en contra de la Pàtria, sotmes a la jurisdicció militar, tot allò que no fos del gust dels usuraris del poder, dignes antecessors dels dictadors que després s'han patit.

Al març de 1906, amb la minoria republicana al Congrés de Madrid, en aquell temps nombrosa i sobretot llúida, s'hi aplegaren els diputats catalanistes, uns pocs liberals i els tradicionalistes; aquests darrers més com a d'oposició als "alfonsins" que per convenciment. I tots plegats emprengueren una oposició aferrissada a l'esmentada llei que, malgrat la força dels arguments i l'eloqüència dels homes que la combatien, per la sola raó del més "xulo", es va aprobar i perpetrar el greu atemptat a la llibertat.

L'Ajuntament de Barcelona, compost ja en aquella data, i sempre que els ciutadans han pogut manifestar-se lliurement, per catalanistes i republicans, acordà tributar un homenatge als parlamentaris de SOLIDARITAT CATALANA que havien combatut la Llei de Jurisdiccions, de manera especial als parlamentaris catalans.

Un diumenge de Maig, d'aquell Maig lluminós i rialler de Barcelona, els homenatjats ocuparen una espaiosa tribuna en el Passeig Saló de Sant Joan i, davant d'ells, desfilà la magnífica, nombrosa i espontània manifestació de catalans de totes les terres catalanes, malgrat les dificultats i incomoditats dels viatges. Als partits polítics que no tenien l'organització que han tingut després, s'hi uniren les

societats corals encapçalades per l'Orfeó Català i els cors de Clavé, i donava goig el veure mils i mils d'homes seguint les senyeres vingudes de gairebé tots els pobles de Catalunya, curulles de cintes i llaços de premis de concursos, aplecs i caramelles.

Es jutjà que desfilaren més de mig-milió de persones, i heu de tenir en compte que no formaren les dones i menys les criatures, i si penseu que Barcelona en aquella època no tenia més de 600.000 habitants us conareu idea de la grandiosa allau que de totes les comarques acudí a la capital.

Tots els manifestants anàvem amb la barretina vermella, a la manera típica de cada contrada. I no cal dir que el llacet de les quatre Barres lluia en totes les solapes i en el pit de les dones que emplenaven els balcons i les voreres de tot el llarg recorregut de la manifestació, pel Passeig de S. Joan amunt i la Diagonal fins més enllà del carrer de Balmes. L'espectacle era grandí, emocionant. L'entusiasme immens i l'ordre perfecte, sense un crit, tan sols aplaudiments, per tal de no donar la més petita excusa d'intervenir la policia i la guàrdia civil. L'ordre de la monstruosa manifestació el mantenia el seny català i, simbòlicament, vint guàrdies municipals a cavall. Barcelona ha estat sempre mestra en les demostracions públiques, a les que ha sabut donar tota la magestat i la significació que cada moment demanava; però sense voler establir comparacions L'HOMENATGE DE SOLIDARITAT CATALANA del Maig de 1906 quedarà com una de les més glòries.

L'homenatge de Solidaritat Catalana d'una manera ben espontània, però terminant i decidida, unia en aquell acte l'immensa majoria, per no dir la totalitat del poble de Catalunya entorn del petit grup dels seus representants a Corts. I donà lloc que allí mateix, en la tribuna dels parlamentaris i d'avant de tothom s'abracessin emocionats tots els dels diferents partits i d'una manera ben manifesta Salmerón, l'ex-president de la primera República, amb el Duc de Solferino, cap dels carlins de Catalunya, i quedés així creada SOLIDARITAT CATALANA.

Des del 1901 es guanyaven les eleccions a Barcelona, i, entre els republicans històrics, encapçalats per Nicolau Salmerón i els catalanistes pel Dr. Bartomeu Robert (mort en ... 1902), havien foragitat del tot als cànecs monarquistes de la representació a Corts i de l'Ajuntament; però, a comarques, la cosa era ben diferent. Uns pocs, molts pocs, petits nuclis de republicans mantenien viu el foc sagrat del record de la República del '73, mentre que el catalanisme no havia pres encara prou empena per poder comptar, en els pobles, més que amb individus aïllats, dels que es deia que tenien o patien la "ceba". En el poble de Catalunya hi havia, com sempre, latent i ferm, el sentiment de llibertat, l'amor intens a la terra i el sentit de ponderació i responsabilitat.

En eleccions anteriors a les de Solidaritat, pel que recordo ara, tan sols em refio de la memòria, havien triomfat, en districtes forans: Joaquim Salvatella, per Figueres; Francesc Pi i Arsuaga (fill de Pi i Margall), per Sabadell; Joan Moles, malaguanyadament mort aci a Mèxic, per Lleida; Mainer i Julià Nogués, per Tarragona-Reus-Falset; Josep Zulueta, el men pare, per Vilafranca del Penedès. Dels republicans i dels catalanistes de la lliga només recordo a Leon-

(Segueix pàg. 6)

SOM!!

Organ de las Joventuts d' E. R. de C.

AFIRMACIO DE PRINCIPIS

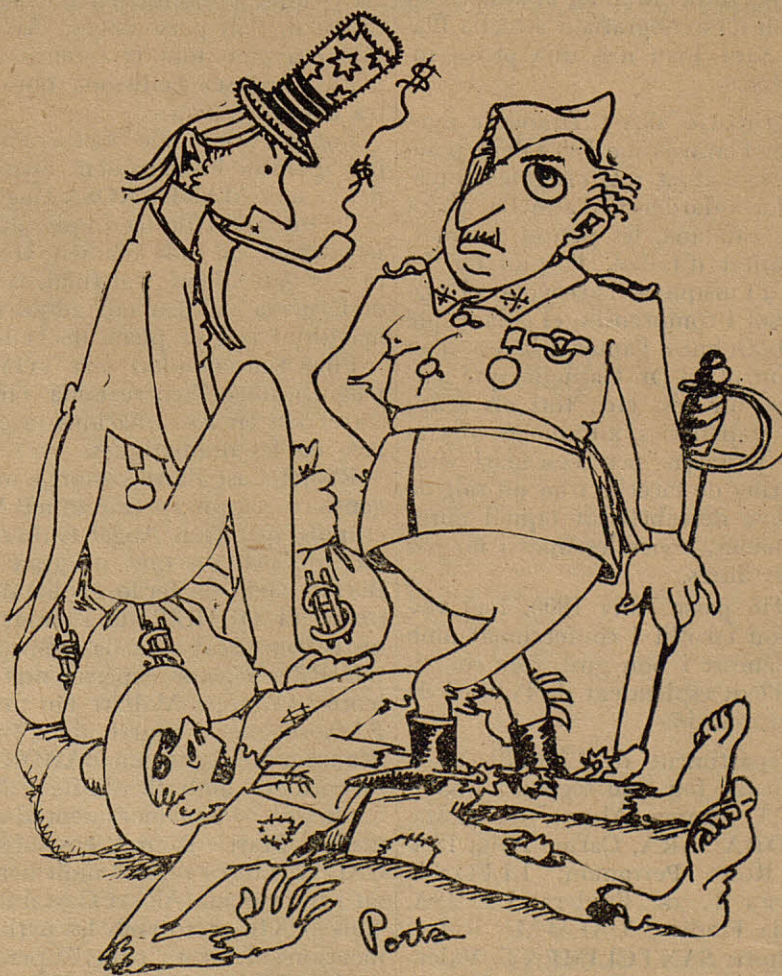
Avui, com ahir SOM!! continuarem defensant els postulats de l'Esquerra, del gran partit de la democràcia catalana, i hi aportarem l'abrandament i tota la passió de què és capaç la nostra Joventut. Reivindiquem, amb tota la nostra força, el programa maximalista del Partit, aquell programa i aquells principis bàsics aprevas el 1931 a la Conferència d'Esquerres i els quals, avui dia encara, fan del nostre Partit l'avangada de tot s les forces progressives, esquerranes, obres i intel·lectuals de Catalunya que lluiten per la conquesta d'una vida millor dins la llibertat més àmplia i la democràcia més perfecta.

SOM!! seguirà essent l'expressió continuadora de la línia política i social que ens assenyala el President Francesc Macià i que, anys més tard, reafirmà el President Lluís Companys. Som, doncs, nacionalistes intransigents, lluitem per la llibertat absoluta, total de la nostra terra i volem que Catalunya pugui, sense cap mena de coacció, decidir lliurement dels seus destins. Partidaris d'una nova estructuració europea i mundial, considerem que Catalunya hi ha d'ésser representada pel que és i no mitjançant procuracions. Amb tots els pobles de l'actual Estat Espanyol volem tenir-hi les relacions més cordials i la col·laboració la més sincera. Però els caldrà reconèixer que

Catalunya ha d'ésser soberana i no continuar essent una "región" qualsevol. Com a europeus que som, i que ens considerem, volem anar a la Federació Europea plenament lliures i plenament responsables. Aconseguida la seva llibertat, considerem que Catalunya ha de renunciar al màxim de la seva sobirania en pro d'una Federació Europea, però no veiem la necessitat que hi renunciï en pro d'un Estat o d'una federació espanyola que no seria res més que un estorb en la nova estructuració dels països lliures.

Seguint, així mateix, les prediques i les orientacions dels nostres gloriós precursors, convençuts que interpretem el sentir i el voler de la gran majoria de l'opinió catalana, som essencialment oberistes i volem la instauració d'un règim de justícia social en el treball no sigui una mercaderia que es compra i es ven, sinó el factor essencial i determinant de tota la vida política de la nació. Conformement als principis bàsics de l'Esquerra, lluitem per l'abolició de l'explotació de l'home per l'home (així com l'explotació de l'home per l'Estat); propugnem la col·lectivització de les fonts de riquesa nacionals i el millorament, en els diferents aspectes de la vida, de totes les classes de la població.

J. E. R. E. C.

—Jo tinc dret a què m'ajudis, sóc el campió de la lluita contra la tirania.

—I de la Democràcia, què et sembla?

—La Democràcia?... ni la conec.